

Vuolijoen päiväkodin

---

toimikausi 2023-2024

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä.

Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisällys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA.....	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki.....	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	7
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET.....	8
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi	8
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta	9
Leikki.....	10
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	11
Varhaiskasvatuksen arvoperusta.....	12
TIIMISOPIMUS.....	28
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa.....	16
Leikki	17
Pedagoginen dokumentointi.....	18
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys.....	19
Arviointi.....	20
Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen	21
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	27
AJATTELU JA OPPIMINEN.....	27
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU.....	27
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	27
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN.....	27

KAJAANI SUUNTA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki

"Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:

- Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään
- Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021
- Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa
- Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen
- Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen

Näin toimimme:

- olemme aktiivisia sosiaalisessa mediassa: viikoittain päivitys päiväkodin kuulumi-
sista
- päiväkodistamme nimetty yhteyshenkilö oppilaitoksiin
- opiskelijat ovat tervetulleita päiväkotimme harjoittelemaan ja tekemään myös
opintoon liittyviä tehtäviä
- osallistumme aktiivisesti kaupungin tarjoamiin koulutuksiin
- teemme aktiivisesti tiivistä yhteistyötä perheiden kanssa ja pyrimme yksilöllisesti
huomioimaan lasten tarpeet
- tehdään suunnitelmia ja arvioimme toimintaa arjen sujuvuuden ja kehittämisen
takaamiseksi

Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki

"Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue
- Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen
- Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen
- Henkilökunnalla sensitiivinen työote
- Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle

Näin toimimme:

- lapset ovat aktiivisesti mukana toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa
- ympäristö kuvitettu – kielipeda-työväline käytössä
- suhtaudumme vakavasti kaikenlaiseen kiusaamiseen ja puutumme ikätason mukaisesti kiusaamiseen heti – asia käsitellään ja tiedotamme kotiin (suunnitelma kiusaamisen ehkäisyyn)
- veo ja peo ovat yhteistyössä kanssamme – otamme tarvittaessa heihin yhteyttä ja mietimme yhdessä keinoja saada lapselle tarvitsemansa tuki
- lasten vasut ovat suunnittelun pohjana ja monitasoinen vasu toteutuu ja näkyy toiminnassamme

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

"Käytämme resurssejamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi."

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- hyödynnämme myös yhdessä lasten kanssa kirjaston palveluita – kirjastoauto käy säännöllisesti päiväkodillamme
- pidämme luontopäiviä (syömme myös lounaan luonnossa) ja retkeilemme aktiivisesti lähiympäristössä
- jokaisella ryhmällä on oma retkipaikka luonnossa – kuvaamme eri vuoden aikoina retkipaikan ja kuvat ovat esillä lapsille
- Kurre Kainuulaisen ja Ylen materiaalit ovat tukenamme kierrätyksen harjoittelussa
- päiväkodissamme lajitellaan roskat yhdessä lasten kanssa
- noukkijat käytössämme – retkillä mukana
- hyödynnämme Entrinkiä ostopaikkana
- ohjaamme lapsia ruokaillessa ottamaan sen verran kuin syö
- otamme vastaan lahjoituksia ja usein saamme vaikuttaa toivomalla tarpeisiimme sopivaa materiaalia
- teemme hankintoja vain tarpeeseen
- käytämme kierrätysmateriaalia

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet
Laadunarviointikyselyyn emme saaneet riittävästi vastauksia pystyäksemme arvioimaan kehittämiskohteitamme.
Näin toimimme + tarkennus tiimiin:
Arviointi

Yksikkömme kehittämiskohteet
Näin toimimme + tarkennus tiimiin:
Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- **Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?**
- **Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- vanhempainillat ryhmittäin
- säännöllisesti kysellään esim. vasukeskusteluissa
- google forms-kyselyt – kannustaa huoltajia osallistumaan matalalla kynnyksellä
- vanhempainryhmä
- koirakummi-toimintaa aloitellaan huoltajan aloitteesta

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:

- **Miten kiusaamista ehkäistään?**
- **Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?**
- **Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?**

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- tehdään suunnitelma kiusaamisen ehkäisyyn ryhmittäin
- ollaan mukana leikeissä ja sanoitetaan toimintaa – opetellaan ymmärtämään erimielisyyksiä
- viikkotiedotteissa, vasukeskusteluissa ja päivittäisissä tapaamisissa, suunnitelmat huoltajien saatavilla
- harjoittelemmme kaveritaitoja päivittäin lasten kanssa
- puutumme heti havaittuamme kiusaamistilanteen ja tiedotamme huoltajia viimeistäänkin lasta haettaessa, käsitellään tilanne heti osallisten kanssa.

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki

- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion leikissä, aikuisten rooli

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- aikuinen huolehtii, että jokainen pääsee halutessaan leikkimään
- aikuinen mahdollistaa leikkirauhan pienemmällekin leikkiryhmälle
- leikkivälineet lasten saatavilla kuvin
- havainnointi lasten mielenkiintojen kohteista
- aikuinen mukana leikeissä rikastuttamassa leikkiä

Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- mahdollistetaan ja kannustetaan pitkäkestoiseen leikkiin
- kohdataan lapset omana itsenään ja vahvistetaan yhteenkuuluvuutta
- huomioimme lasten yksilölliset tarpeet, esim. kuvat, lepoaika.
- kysymme säännöllisesti lasten toiveet ja ideat, lasten arviointi toteutuu päivittäin

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- jokainen ryhmä laatii säännöt yhdessä lasten kanssa, säännöt kuvitetaan ja käydään läpi säännöllisesti lasten kanssa, että he sisäistävät säännöt
- kiusaamista ennaltaehkäistään osallistamalla lasten leikkeihin
- jokaiseen kiusaamistilanteeseen puututaan välittömästi ja käsitellään se – tiedotetaan huoltajia
- tunnetaitotuokiot säännöllisesti
- positiivinen ohjausote
- opetellaan hyviä käytöstapoja, puhutaan toisille ystävällisesti, esim. sanotaan kiitos, ole hyvä, anteeksi, saisinko jne.
- meidän päiväkodissa aina sanotaan aamulla huomenet ja päivän päätteeksi kiittää päivästä – lapset ovat oppineet aikuisten esimerkistä myös tämän
- annetaan positiivista palautetta ja kannustamme niin lapsia kuin aikuisia

- tuetaan lasten omatoimisuutta, esim. välipala-astioiden huuhteleminen, vaatteiden pukeminen

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Eläminen tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykkinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- oppimisympäristöä muokataan lasten ja tarpeiden mukaan, arvioimme yhdessä lasten kanssa
- keskitymme hetkeen kiireettömästi ja tuetaan keskittymistä sanoittamalla
- huomioimme lapset yksilöinä
- aikuinen on lasten saatavilla, tukena ja apuna
- aikaa leikille
- huomioimme turvallisuuden arjessa ja havainnoimme lasten tunnekokemukset
- panostamme lasten keskinäisiin suhteisiin

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta ja ominaisuuksista riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (kuvat, piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- otamme kaikki tasavertaisina mukaan ryhmään
- toimimme laatimamme tasa-arvosuunnitelman mukaisesti (mm. läheisyyden kehä)
- kohdellaan kaikkia sukupuolisensitiivisesti – ei erotella tyttöjen tai poikien leikkejä, värejä, vessoja jne.
- käytämme kuvia, ilmeitä, eleitä, peukkuäänestys, osallistetaan lapsi ikätasoisesti
- huomioimme eri uskontotaustat ja kuuntelemme perheiden toiveet

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista, arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät ja niiden monipuolinen toteutus, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- keskustelemme perheiden tavoista ja arvoista – huomioimme ne päiväkodin arjessa
- äitien- ja isänpäivän aikaan päiväkodillamme on läheisten päivä
- teemapäivät ja -viikot näkyy toiminnassamme

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin esimerkiksi keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi

- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- huomioimme taloudellisuuden kierrättämällä ja lajittelemalla
- opetellaan omien jälkien siivousta
- rohkaistaan maistelemaan eri makuja
- Mamselli punnitsee hävikkiruokaa, lapset pääsevät välillä seuraamaan sitä – sanoitetaan lapselle ja opetellaan ottamaan oikea määrä ruokaa
- opetellaan syömään terveellisesti ja monipuolisesti
- mahdollistetaan liikunta ja liikutaan monipuolisesti, kannustetaan perheitä liikumaan esim. arkiseikkailu
- synttäreillä yhteinen leikki, laulu tms. synttärisankarin toiveesta (aineeton)
- vahva yhteistyö alueen toimijoiden kanssa, esim. maatilavierailu, yritykset
- päivärytmin muokkaaminen lasten ja perheiden tarpeisiin, esim. lepohetki
- viemme myös koteihin terveellisen ja kestäväen elämäntavan ideologiaa

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

- lelu- ja leikkipäivä perjantaisin
- kuvitettu leikkiympäristö
- pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen
- lapset saavat vaikuttaa leluhankintoihin, kysytään mielipiteitä

Miten osallisuus huomioidaan?

- mahdollistetaan omaehtoinen leikki
- leikkitaulu
- aikuinen sanoittaa vaihtoehdot
- leluja ja leikkipaikkoja (esim. keittiö) vaihdellaan tiloissa
- ryhmätilojen hyödyntäminen toimintojen mukaisesti

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

- eteiseen kuvallinen lukujärjestys auttamaan hahmottamaan päivää
- pienryhmien omat rutiinit ja aikataulut
- mahdollistetaan aikaa leikille ja huomioidaan se päivärytmissä

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

- lapsikohtaiset vihkot (havainnointi - suunnitteluun ja vasuihin tietoa)
- kiireetön arki
- arki näkyväksi (facebook-päivitykset)
- tartutaan lasten mielenkiinnon kohteisiin - etsitään googlesta yhdessä tietoa
- vasun koontilomake tehdään heti vasukeskusteluiden jälkeen ja laitetaan ryhmätilojen kaapinoveen
- mahdollistaa aika pedagogiseen dokumentointiin

Miten osallisuus huomioidaan?

- lapset mukana kuvaamassa leikkejä ja ympäristöä
- tiedonkulku koteihin ja kodeista

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

- vakaohjelmaan kirjaaminen
- viikkotiedotteet
- jokainen ryhmä kuvaa ja dokumentoi omaa toimintaansa

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

- arvioidaan tiimeissä ja kaikkien kesken keväällä arviointipäivässä

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanni-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

- säännöllisesti tunne- ja vuorovaikutustuokiot sekä arjessa
- tuetaan tunnetaitoja eri keinoin, esim. draama, taide
- lapsi mukana aikuisen apulaisena
- annamme kaikille positiivista palautetta ja huomioimme vahvuudet
- sanoitetaan tunteita ja ennakoidaan mahdollisia tunnekuohuja havainnoiden lasta
- peon tuki ja neuvot+materiaalit

Miten osallisuus huomioidaan?

- otetaan lasten aloitteet ja toiveet huomioon
- tiedonsiirto kodin välillä esim. haastavat aamut ja sen vaikutus päivänkulkuun

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

- ikätasoisesti läpi käyden tunne- ja vuorovaikutustaitoja eri materiaalien avulla
- tukiviittomien käyttöönotto ja harjoittelu

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Lasten arviointia eri aihealueisiin liittyen some-julkaisuihin.

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen "pilkotaan" ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

- pedagogisen dokumentoinnin hyödyntäminen arvioinnissa
- opetellaan lasten kanssa itsearviointia (peukku, keskustelu, hymynaamat)
- keskustellaan päivittäin arvioivalla otteella päivää
- huomataan hyvä ja sanoitetaan se lapselle, iloitaan yhdessä onnistumisesta ja opetellaan keskustelemaan myös haastavista asioista

Miten osallisuus huomioidaan?

- annetaan mahdollisuuksia osallistua arviointiin, kysyä mielipidettä ja tarjotaan myös sanaton vaihtoehto eli kuvat tai peukku
- tiedotus ja keskustelu huoltajien kanssa, että huoltajilla on myös mahdollisuus osallistua arviointiin

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

- otamme vastaan lasten ja huoltajien toiveet – toteutetaan mahdollisuuksien mukaan
- arviointia toteutetaan lasten ikätason mukaan ja ryhmissä yksilöllisesti
- otamme lapset aktiivisesti mukaan toiminnan arviointiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja digitaalinen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

- lapsilla käytössä tabletit viikoittain ja niitä hyödynnetään niin pelaamiseen kuin kirjainten opetteluun, lauluihin ja viikkoteemoihin – tiedon etsintään
- keskustellaan lasten kanssa ikärajoista, mitä ne ovat ja miksi ne on
- huolehditaan, että laitteet ovat kunnossa
- opetamme lapsille laitteiden oikeaa käsittelyä
- kamerakynäpedagogiikka
- digivastaava kouluttautuu ja jakaa tietoa
- vinkataan koteihin hyviä sovelluksia ja pelejä
- luemme ympäristöä lasten kanssa

Miten osallisuus huomioidaan?

- jaetaan huoltajille tietoa lapsille sopivasta materiaalista ja ikärajoista
- opetellaan lasten kanssa digitalaitoja

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

- jokaisessa ryhmässä ikätason mukaisesti käytetään digilaitteita

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- tuetaan lasten oppimista oppimisympäristöillä, joita muokataan lasten tarpeiden mukaan
- pohditaan, mikä lapsia ihmetyttää ja kiinnostaa, lähdetään yhdessä tutkimaan niitä
- tuetaan jokaisen oppijan yksilöllisiä tarpeita ja oppimistyyliä

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- tarjotaan lapsille kulttuurielämyksiä
- kulttuurisuunnitelma ryhmittäin
- jutteleva toimintakulttuuri – lapset oppivat keskustelutaitoa ja rohkeutta sanoa omat ajatuksensa
- mahdollistetaan myös sanaton vuorovaikutus
- opetellaan mm. anteeksipyyttämisen taitoa

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- opetetaan omatoimisuutta ja kannustetaan siihen – kuvatuki tarvittaessa
- annetaan aikaa eri asioiden harjoittelulle, autetaan ja tuetaan tarvittaessa
- selkeä päivärytmi ja siirtymätilanteet
- annetaan lapsille vastuuta ikätaso huomioiden

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

- jokaisella on mahdollisuus sanoa mielipiteensä ja osallistua arjen kulkuun
- lasten äänestykset ja palaverit, toiveet ja ehdotukset

TIIMISOPIMUS

Tiimin nimi: Viiriäiset

Tiimin jäsenet:

Milla Ahonpää, Sini Karjalainen, Elsa Karjalainen, Pirjo Lämpsä, Mirka Pikkarainen (kiertävä lastenhoitaja Pirjon toimistopäivinä) ja Emilia Mulari (alueellinen lastenhoitaja)

Tiimivastaava: Pirjo Lämpsä

Tiimin varavastaava: Milla Ahonpää

Miten varmistamme kaikkien tiimin jäsenten osallisuuden tiimissä/tiimipalaverissa?

Tiimi jaettu pienryhmiin, joten luontevasti jokaisen osallisuus toteutuu.

Minkälaista on hyvä ja laadukas varhaiskasvatus?

Turvallista, lapsia osallistavaa, sallivaa, jokainen lapsi kohdataan yksilöllisesti, suunnitelmallista, pedagogista.

Miten se mahdollistetaan/toteutetaan? Miten toimimme?

pienryhmät – se mahdollistaa, että pystymme kohtaamaan yksilöllisesti. Jokainen tiimin jäsen sitoutuu toimintaan ja käytänteisiin. Mennään lasten tasolle vuorovaikutustilanteissa ollen aidosti läsnä.

Tiimin jäsenten vastualueet:

omien pienryhmien ohjaus ja suunnittelu – tiimipalaverissa yhdessä ja siitä omiin pienryhmiin soveltaminen ikätason mukaisesti.

Tiimin jäsenten erityisosaaminen, jota voi hyödyntää tiimissä:

avaruustietous, nukketeatteri – Elsa

leipominen, muskari – Mirka

remonttiraisa, digiasiat ja neuloosi – Milla

liikunta, tunnetaidot, sadut, laulu – Sini

luonto, kulttuuri, luovuus - Pirjo

askarteluideointi – kaikki

Tiimin käytännöt ja yhteiset pelisäännöt:

- **tiedonkulku:** viestivihko, tiimipalaverit, vaka mukana-ohjelma, wa-ryhmä viikkotiedotteineen, puhelimitse soittamalla tai viestillä
- **palautteen antaminen:** avoimesti keskustellen
- **työnjako:** työvuoro- ja pienryhmäkohtaiset tehtävät: alle 3-v. Varpuset -Milla ja Sini, 3-v. Kanat – Elsa ja 4-v. Keppihepat – Pirjo ja Mirka
- **huolien puheeksiotto:** tiimipalaverissa kaikkien tiedoksi ja sovitusti puheeksiotto
- **mistä asioista voimme päättää tiimissä/mistä asioista päättää päiväkodin johtaja?**
tiimissä arki-aikataulutus, suunnittelu, teemat, työnjako / hallinnon ja hankinnan asiat pk johtaja
- **tiimin arjen toimintatavat ja päivästrukturi:**
vuorokohtaiset työtehtävät, porrastetusti pienryhmien toiminta ja ulkoilu. Lounas Varpuset omassa ryhmätilassaan, Kanat ja Keppihepat ruokalassa. Iltapäivällä yhdistetään ryhmiä. Hakuaikojen mukaisesti porrastetusti ulkoilemaan (sää huomioiden). Salin käyttömahdollisuudet ma, ti ja pe (eskarit).
- **muut sovitut asiat:**

mahdollistetaan taukoja toisillemme.

Miten tiimissä toimitaan konfliktitilanteissa?

Esihenkilölle tieto ja tilanteesta riippuen keskustelu joko henkilöt itse tai yhdessä esihenkilön kanssa.

Minkälaisia pelisääntöjä meillä on perheiden kanssa tehtävälle yhteistyölle?

laadukkaasti tietoa lapsen päivästä, avoin ja luottamuksellinen vuorovaikutus perheiden kanssa, tasapuolisesti, kohdataan kiireettömästi perheet päivittäin.

Miten voimme tukea ja auttaa muita tiimejä? Minkälaista apua ja tukea toivomme muilta tiimeiltä meille?

Tuki eskari-viskariryhmään: mahdollistetaan Reetalle tauot ja Sini on viskareiden kanssa tarvittaessa. Yhteinen ulkoilu Varpuset+Lounatuuli. Alueellinen lastenhoitaja Emilia tarvittaessa tukena.

Miten tiimissä ylläpidetään ja huolehditaan työhyvinvoinnista?

tauot, välittävä ilmapiiri, hyvät käytöstavat, avoimuus

Mitkä ovat meidän tiimin vahvuudet?

joustavuus, huumori, pieni tiimi mahdollistaa kohtaamisen, yhteisöllisyys – avun tarjonta toisillemme

Päivämäärä ja tiimin jäsenten allekirjoitukset

4.10.2023

Tiimisopimuksen arviointisuunnitelma:

joka toinen kuukausi arvioidaan eli joulukuussa, helmikuussa, huhtikuussa ja kesäkuussa